

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/519/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715201657
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5715201657.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky: V. A., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., G. B. XXXX/X proti odporcovi: X. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, o určenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi, na základe odvolania odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 7C/66/2015-26 zo dňa 16. apríla 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť prispievať navrhovateľke s účinnosťou od 11.2.2015 sumou 150 eur mesačne titulom vzájomne jvyživovacej povinnosti medzi manželmi. Vychádzal zo zistenia, že od začiatku februára 2015 odporca neprispieva na výživné navrhovateľky, ktorá je jeho manželkou. Nadväzne konštatoval, že suma 150 eur je primeraná, nakoľko zodpovedá zákonnej požiadavke rovnakej životnej úrovne oboch manželov.

O trovách konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, nakoľko procesne úspešná navrhovateľka si náhradu trov neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca a domáhal sa súdneho určenia, že nie je povinný prispievať na výživné manželke. Uviedol, že okrem starobného dôchodku vo výške 337,40 eur nemá žiadny iný príjem, pričom úhrn jeho mesačných výdavkov (elektrina, drevo na kúrenie, RTV, telefón, internet, daň z nehnuteľnosti, poisťné za nehnuteľnosť, poisťné za motorové vozidlo, poplatok za odvoz komunálneho odpadu) prevyšuje sumu, ktorá mu zostáva po zaplatení výživného. Naproti tomu navrhovateľka žije u matky, kde podľa odvolateľa nemá žiadne náklady, navyše ju matka ako i dcéra finančne podporujú. Jej situácia je lepšia aj z dôvodu, že predala byt za 25.000 eur, ktoré si ponechala na svojom súkromnom účte. Okrem toho má na účte z podnikania 13.000 eur. Po zhodnotení týchto okolností by mala platiť výživné navrhovateľka jemu, on však o výživné nepožiadal z morálnych dôvodov. Prvostupňovému súdu odporca vytýkal nedostatočné skúmanie možnosti navrhovateľky zamestnať, keď sa uspokojil s prehlásením manželky a listinami „stiahnutými z internetu“, že si neúspešne hľadá prácu. V tejto spojitosti odvolateľ priložil ponuky na prácu účtovníčky v Martine a okolí len za posledný mesiac. Dodal, že rozsudok okresného súdu ju priamo demotivuje hľadať si prácu a za účelové označil aj prerušenie živnosti zo strany manželky.

V písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľka vo vzťahu k odporcom tvrdným výdavkom poukázala na skutočnosť, že drevo na kúrenie bolo kúpené zo spoločných peňazí na dva roky dopredu. V prípade dane z nehnuteľností a komunálny odpad ide o ročnú splátku v celkovom úhrne 54 eur. Mesačné náklady odporcu súvisiace s bývaním teda činia len poplatok za elektrinu a RTV, spolu 46,60 eur. Pokiaľ ide o motorové vozidlo, manžel má v držbe nie jedno vozidlo, ale dve osobné, jedno nákladné, dve motorky, jednu štvorkolku, jeden „paraling“, čiže má dostatočnú finančnú rezervu v prípade núdze. Zo spoločného účtu vyplatili matke odporcu 2.600 eur na nájomné bytu v Martine, ktoré odvolateľovi matka mesačne

spláca po 170 eur. Odporca vedie nákladný a nadštandardný život, jazdí na motorkách, pije whisky v hodnote 60 až 150 eur, mesačne vyfajčí tabak v hodnote cca 90 eur.

V porovnaní s uvedeným je navrhovateľka evidovaná na úrade práce, nepoberá žiadne sociálne dávky, nemá žiadny príjem. Žije dočasne u matky, ktorá jej spolu s dcérou prispieva vo forme pôžičky, ktorú im bude splácať až bude zamestnaná, na čom sa vzájomne dohodli. Prácu si od októbra 2014 (t.j. od prerušenia živnosti) intenzívne hľadá aj mimo okres Považská Bystrica, o čom doložila dôkazy. Išlo o priame ponuky práce, na ktoré reagovala a spätne aj zamestnávateľ. Nakoľko si manžel ponechal počítač a tlačiareň, znemožnil jej prístup k účtovníctvu a nemá možnosť súkromne vykonávať prácu účtovníčky. Zdôraznila, že rozsudok o výživnom nemá nič spoločné s motiváciou pri hľadaní práce, naopak, poslúžil by jej preklenúť obdobie počas nezamestnanosti. Často totiž cestuje mimo okres za účelom hľadania si práce, len cestovné výdavky v tejto spojitosti činia mesačne 50 eur. Pre lepšie uplatnenie na trhu práce mala snahu zvýšiť si kvalifikáciu, začala študovať na ÚTV Martin, odbor všeobecná medicína, ktoré štúdium musela prerušiť z dôvodu odsťahovania sa do Prievidze, nakoľko dochádza bola nákladná.

Navrhovateľka poprela, že by mala peniaze na súkromnom účte, v januári 2015 odporcovi presunula zo svojho podnikateľského účtu sumu 4.752 eur tak, že jeho zostatok činí 13.494,20 eur. Rovnaká suma zostala na podnikateľskom účte aj jej a v tomto smere ostali na rovnakej úrovni, pričom počas spoločného života prispievala do spoločnej domácnosti z financií zo svojho podnikania. Odvolateľom spomínaný jednoizbový byt v Prievidzi bol kúpený ešte pred manželstvom, po jeho predaji bol následne kúpený (a dcérou doúverovaný) byt v Trenčíne, kde pracuje dcéra

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p.

Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je neoddeliteľnou súčasťou základného práva na spravodlivý súdny proces, resp. ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu.

Konkretizáciou opísanej požiadavky (na určitú kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia) je ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p., ktoré stanovuje, že v písomnom vyhotovení rozsudku súd (okrem iného) stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z opísaného (určujúceho) aspektu napadnutý rozsudok neobstojí, postráda totiž vyhodnotenie zásadných (z pohľadu predmetu konania) skutkových okolností, ktoré vyšli najavo v priebehu konania. Ako naznačujú i vyššie (odvolacím súdom) zhrnuté stanoviská účastníkov konania, ide o viacero okruhov sporných otázok a vzájomne si odporujúcich tvrdení (predovšetkým skutočná majetková situácia odporcu vzhľadom na prezentované okolnosti o jeho nepriznanom majetku a nákladnom štýle života, relevancia spôsobov hľadania si nového zamestnania navrhovateľkou, dôvodnosť ukončenia živnosti, vzájomné finančné vypořádanie po ukončení spolužitia, okolnosť predaj bytu a ďalšie), v dôsledku čoho si formulácia skutkových a právnych záverov v okolnostiach súdnej veci vyžaduje náležité vyhodnotenie/vypořádanie sa so spornými skutočnosťami.

V tomto smere však v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje akákoľvek preskúmateľná úvaha, rozhodnutie obsahuje iba konštatovanie, že sumu 150 eur považuje súd I. stupňa za primeranú. Z takéhoto odôvodnenia ale nie je možné zistiť, za primerané akým skutkovým záverom považuje súd stanovené výživné. Inými slovami, nie je zrejmé k argumentácii ktorého z účastníkov a na základe akých úloh sa okresný súd priklonil. Kalifikovaným spôsobom teda neodstránil stav právnej neistoty, ktorá činnosť je zmyslom/podstatou súdneho rozhodovania.

Takéto odôvodnenie nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplývajúcim z práva na spravodlivé súdne konanie, nakoľko znemožňuje účastníkom (proti)argumentovať a konkrétne napádať jednotlivé východiská, úvahy, či závery súdu. V dôsledku opísaného postupu okresného súdu bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom, čo odvolací súd viedlo k zrušeniu napadnutého rozsudku.

V ďalšom postupe preto prvostupňový súd posúdi uplatnený nárok podľa príslušnej hmotnoprávnej úpravy a svoje rozhodnutie odôvodní v zmysle požiadaviek vymedzených v § 157 ods. 2 O.s.p. V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne tiež o trovách celého (vrátane odvolacieho) konania.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok